

Till: **Utbildningsdepartementet**

Remissvar:

## Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78)

Regeringskansliets dnr U2018/04199/UH

Sveriges förenande studentkårer (SFS) är överlag positiva till Internationaliseringsutredningens slutbetänkande. För att akademiska utvecklas är det viktigt med influenser från andra utbildningssystem och forskningsmiljöer.

Utredningens direktiv har inte lämnat utrymme för förslag att helt avskaffa studieavgifterna för tredjelandsstudenter. SFS vill ändå understryka att studieavgifterna är det största hindret för många att komma till Sverige för att studera. Tidigare kunde lärosätena avräkna tredjelandsstudenter mot takbeloppen, som vilka andra studenter som helst. Den möjligheten togs bort 2011 med införandet av studieavgifter. Andra satsningar på ökad internationalisering kan inte helt kompensera för den negativa verkan som studieavgifterna har för den inresande mobiliteten. SFS är därför fortsatt starkt mot studieavgifterna för tredjelandsstudenter och anser att de bör avskaffas.

Utredningen innehåller i övrigt många bra förslag kring hur de internationella inslagen i högre utbildning kan öka. Alltifrån kunskap och attityder till kostnader och migrationsrättsliga frågor påverkar mobiliteten, både för att studenter i Sverige ska genomföra delar av sin utbildning i ett annat land och för att fler ska komma till Sverige för att studera. Det krävs därför flera olika främjande och uppmuntrande åtgärder, något som också fångas av utredningens förslag. Utredningen har dessutom arbetat föredömligt, särskilt gällande att involvera studentkårerna i frågan om studentinflytande för inresande studenter.

### 3. Kännedomen om Sverige som kunskapsnation och kunskap om omvärlden

#### 3.6.1 Samverkande myndigheter får ett uttalat uppdrag att bedriva internationell omvärldsanalys

**Förslaget:** *Universitets- och högskolerådet (UHR), Universitetskanslersämbetet (UKÄ), Svenska institutet (SI), Vinnova och Vetenskapsrådet (VR) får i uppdrag att stödja internationaliseringen genom omvärldsbevakning och omvärldsanalys. Uppdragen samordnas genom den plattform, som föreslås i avsnitt 4.4, där de berörda myndigheterna finns representerade. Myndigheterna tillförs 5 miljoner kronor för uppdraget.*

SFS är delvis positiva till förslaget att regeringen ger ett uppdrag för att få en mer systematisk och strukturerad internationell omvärldsbevakning och omvärldsanalys. SFS är dock tveksamma till om uppdraget bör ges till fem olika myndigheter. För att bli effektivt måste det dock finnas god samordning och någon instans behöver ha ett tydligt huvudansvar.

SFS menar att regeringen bör inrätta en analysfunktion för högskolesektorn, delvis i linje med Styr- och resursutredningens förslag. Ett syfte med analysfunktionen är att samla kunskap och analys kring högskolesektorn, för att material inte ska vara utspritt på olika myndigheter som idag. Analysfunktionen hade kunnat ha en internationell utsikt och ha ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och omvärldsanalys för högskolesektorn. Det är oklart ifall andra myndigheter behöver kompletterande uppdrag gällande omvärldsbevakning och analys i relation till internationaliseringen.

Ifall det inrättas både en analysfunktion och en plattform för internationalisering så är det viktigt att de kompletterar varandra på ett bra sätt och inte överlappar. Det är antagligen inte önskvärt att båda inrättningarna samordnar kunskapsinhämtning och analys från andra myndigheter, såvida det inte sker med mycket tydligt avgränsade syften och områden. Båda organen bör ha studentrepresentation.

#### 3.6.2–3.6.8 (flera förslag)

Utredningen ger ett flertal förslag kring hur den svenska närvaron i utlandet och marknadsföringen av Sverige som kunskapsnation ska öka. Det finns bland annat förslag kring SI, innovations- och forskningskontorens roll samt inrättande av två nya utlandskontor.

SFS är övergripande positiva till utredningens förslag på detta område. Förslagen ligger i linje med utredningens ambitioner och förslag till strategi för internationalisering, som SFS ser positivt på. SFS kan dock inte avgöra hur väl utredningens specifika förslag i detta avsnitt svarar mot ambitionerna och målen, och finner det därför inte meningsfullt att ta ställning till varje enskilt förslag.

## 4. Samordning mellan myndigheter

### 4.4 En struktur för samordning etableras

Förslaget: *SI, UHR, UKÄ, VR och Vinnova får i uppdrag att inrätta en plattform för internationalisering. Till plattformen ska kopplas en styrgrupp som består av myndighetscheferna för de fem myndigheterna tillsammans med en representant för övriga forskningsfinansiärer samt två representanter för lärosätena.*

Om plattformen inrättas är det viktigt att åtminstone en studentrepresentant ingår i styrgruppen på samma villkor som övriga ledamöter. Annars kommer det bli mycket svårt att bedriva ett fungerade studentinflytande i relation till internationaliseringsfrågor.

## 5. Att komma som avgiftsskyldig student till svenska universitet och högskolor

### 5.4 Förändringar av processen

Förslaget: *Att ge UHR och UKÄ i uppdrag att undersöka hur kunskapen och uppföljningen av inresande studenter kan öka.*

SFS kan inte ta ställning till förslaget. Om det finns ett reellt kunskapsglapp att fylla, för att identifiera hinder för att komma till Sverige för att studera, så är förslaget bra. Utredningen beskriver var i processen sökanden faller bort, vilket innebär att vi har kännedom om vilka steg i processen som behöver bli smidigare. Vi känner också till andra viktiga hinder, exempelvis avgifter och uppehållstillstånd, och där kan vi redan formulera lösningar. SFS uppfattar inte att utredningen klargör vilken ytterligare kunskap som behöver tas fram. Avgörande bör vara ifall de berörda myndigheterna tror att det föreslagna uppdraget vore meningsfullt.

De rekommendationer som utredningen ger till lärosäten, myndigheter och till den föreslagna plattformen för internationalisering, är dock bra, då de kan leda till förbättringar av några av de brister vi ser idag.

## 6. Migrationsrättsliga aspekter

SFS vill, utöver de förslag utredningen lägger gällande uppehållstillstånd, uppmärksamma om förslaget i Genomförande av student- och forskardirektivet (Ds 2018:37) kapitel 7.6 rörande att korrigera reglerna för hur försörjningskravet ska kontrolleras, något som måste ändras för att efterleva EU:s student- och forskardirektiv.

### **6.6.1 Snabbare handläggning och tidigare besked**

*Förslaget: Handläggningen av ansökningar av uppehållstillstånd sköts i högre grad av lärosätet, antingen genom att (A) ge lärosäten möjlighet att bistå Migrationsverket i handläggningen av ansökningar om uppehållstillstånd, inledningsvis i form av att genomföra bedömning av studieavsikt, eller genom att (B) göra en vidare utredning av huruvida lärosätena kan ta mer ansvar i processen.*

Frågan togs även upp i Genomförande av student- och forskardirektivet. SFS skrev i sitt svar på den remissen att lärosätena bör ges ökade möjligheter att bidra i handläggningen. SFS åsikt ligger således i linje med Internationaliseringsutredningens förslag.

SFS tror att båda de alternativ som föreslås kan vara positiva. Lärosätena har goda förutsättningar att bedöma studieavsikt. Ifall lärosätena framöver ges möjlighet att sköta mer av processen för uppehållstillstånd kan det bidra till kortare handläggningstider och att studenterna upplever processen som enklare. Hur ansvaret fördelas mellan Migrationsverket och lärosätena bör i slutändan vara en avvägning mellan vad som ger den enklaste processen för studenterna och vad som är rättssäkert och ger en rimlig arbetsbörda för lärosätena.

Det är dock viktigt att om administrativt arbete flyttas från Migrationsverket till lärosätena så bör även resurserna till lärosätena öka i motsvarande mån.

### **6.6.2 Underlättad informationsöverföring**

*Förslaget: Att Migrationsverket ska få tillgång till uppgifter från Ladok i syfte att kunna kontrollera att studenter som har uppehållstillstånd faktiskt är aktiva studenter. Detta skiljer sig från idag, då lärosätena måste kontakta Migrationsverket ifall studenten inte påbörjar eller fortskrider i sina studier.*

SFS tillstyrker förslaget. Förslaget medför en administrativ förenkling som väger tyngre än den förhållandevis ringa risken för att studenternas personliga integritet skulle kränkas.

### **6.6.3 Förbättrade villkor för doktorander**

*Förslaget: Att regeringen ser över möjligheterna att förbättra villkoren för utländska doktorander som genomför en del av sin forskarutbildning i Sverige (gästdoktorander) att få uppehållstillstånd.*

SFS tillstyrker förslaget. Det är angeläget att doktoranders studiesituation inte försvåras av byråkrati kring uppehållstillstånd.

Ett viktigt föremål för förbättring är just den situation som utredningen tar upp, gällande att doktorander inte kan söka uppehållstillstånd om de redan befinner sig i Sverige men måste skicka en ny ansökan i samband med att

skälet för uppehållstillstånd har ändrats (exempelvis för att utbildningsnivån eller anställningsformen ändras). Problemet är känt sedan tidigare.

## 7. Avgifter för studier

Studieavgifterna för tredjelandsstudenter är det största mobilitetshindret och såldes en allvarlig bromskloss för internationaliseringen.

### 7.4.3 Full kostnadstäckning bör fortsätta att gälla som princip för prissättningen

Utredningens rekommendation: *Utredningen rekommenderar att avgifterna ska anpassas så att de ger full kostnadstäckning för den utbildning de gäller. Det är lärosätena själva som fastställer principer för hur full kostnadstäckning ska beräknas.*

SFS tillstyrker rekommendationen. Det vore visserligen bättre om lärosätena kunde avräkna kostnaden eller delar av kostnaden mot takbeloppet. Men principen om full kostnadstäckning innebär att lärosätena inte kan göra vinst på de avgiftsskyldiga studenterna, något som är bra för att lärosätena inte ska kunna ha incitament att ta ut högre avgifter.

### 7.5.1 Tidpunkten för avgiftsskyldighet bör förtydligas

Förslaget: *Det förtydligas att den avgörande tidpunkten för om en person är studieavgiftsskyldig är vid utbildningens start. Idag anses det vanligtvis avgöras vid tidpunkten för anmälan, men är inte nationellt reglerat.*

SFS tillstyrker förslaget. Det är rimligt att samma regler gäller vid samtliga lärosäten. Valet av tidpunkt är rimligt.

### 7.5.2 Kravet om samma avgift inom samma utbildning bör utgå

Förslaget: *Det ska inte längre krävas att studieavgiften ska vara densamma för alla studieavgiftsskyldiga studenter vid en viss utbildning och tidpunkt. Däremot ska avgifterna vara sakliga och sättas på transparenta grunder.*

SFS tillstyrker förslaget. Utredningen tar upp att detta förslag är en förutsättning för att kunna genomföra förslaget (8.4.4) om att lärosätena får använda 0,3 % av utbildningsanslagen till att sätta ned studieavgifterna för vissa studenter, något som i sin tur är positivt.

Det är dock mycket viktigt att avgifterna bestäms på ett sätt som är sakligt och transparent och att studenten på förhand får veta vad avgiften kommer att vara. Vid sidan om stipendierna, som utgör ett tydligt och lättbegripligt undantag, så bör huvudregeln vara att avgifterna ska vara desamma för alla studenter vid samma utbildning.

### **7.5.3 Villkor för återbetalning av studieavgifter bör förtydligas**

*Förslaget: Att lärosätena ska vara skyldiga att betala tillbaka studieavgifter om studenten är förhindrad att delta i utbildningen på grund av uppehållstillstånd inte nekas eller förlängs eller på grund av personliga skäl såsom sjukdom.*

SFS tillstyrker förslaget. Förslaget innebär en värdefull trygghet för de studieavgiftsskyldiga studenterna.

### **7.5.4 Bestämmelser om avstängning bör upphävas**

*Förslaget: Utebliven betalning av studieavgift ska inte längre automatiskt leda till att studenten stängs av från utbildningen, något som idag sker med avstängning tills avgiften har blivit betald. Utredningen föreslår istället att studenten ska kunna fortsätta läsa de kurser hen har påbörjat, men inte kunna registrera sig på nya kurser.*

SFS tillstyrker delvis förslaget. Förslaget är en förbättring jämfört med nuvarande ordning. Ett alternativ till att förhindra registrering vid nya kurser, vore att låta studenten delta i undervisning men inte kunna examineras eller ta poäng. På så sätt skulle studenten kunna fortsätta studierna ett tag, men inte ta högskolepoäng och inte kunna delta i senare delkurser som förutsätter att studenten har avklarat tidigare moment. Det finns två fördelar med ett sådant förfarande. För det första behöver inte förordningen utformas utifrån begreppet ”registrering” eftersom det begreppet i nuläget inte har någon juridisk innebörd. För det andra skulle det minska risken att studenten hamnar efter och blir tvungen att arbeta ikapp delar av utbildningen på grund av utebliven betalning. Det skulle fortsatt finnas starka incitament att i slutändan betala, eftersom studenten annars inte skulle kunna ta examen.

## **8. Stipendier och annan finansiering av tredjelandsstudenter**

SFS är överlag positiva till den utveckling av stipendier för avgiftsskyldiga studenter som utredningen föreslår.

SFS är principiellt emot studieavgifter, då de utgör ett stort hinder mot att komma till Sverige för att studera. Så länge studieavgifterna är en realitet är det dock bra att tillhandahålla stipendier för att fler ska ha möjlighet att studera i Sverige.

Stipendier används bland annat som ett biståndsredskap. SFS anser att utbildning är ett av de starkaste bistånden att ge. Det bygger dock på att behoven hos den sökande tas i beaktning, likväl som omständigheterna i det område varifrån den sökande kommer.

Utredningen pekar på att internationalisering är en kvalitetsaspekt som är till nytta även för svenska studenter. SFS instämmer i den uppfattningen.

Utifrån kvalitetshänseendet kan det vara motiverat att ge stipendier till högkvalificerade studenter även om de inte har de största behoven utifrån ett biståndsperspektiv, om syftet är att öka mångfalden och perspektiven i utbildningen. Det kan dock aldrig anses vara en form av bistånd. Sådana stipendier ska därför inte finansieras med hjälp av Sveriges biståndsbudget.

Utredningen föreslår att det ska finnas flera olika stipendier för olika grupper av tredjelandsstudenter, med olika stipendier för högkvalificerade studenter och studenter från särskilt ogynnsamma ekonomiska förhållanden. Utifrån ovanstående hänseenden är det rimligt med en sådan modell. Det är dock svårt att bedöma ifall de föreslagna summorna som fördelas till de olika målgrupperna är optimala för en god balans. Därför är det viktigt att stipendiernas effekt följs upp och nivåerna eventuellt korrigeras.

Utredningen föreslår att stipendierna finansieras genom motsvarande neddragningar av anslagen till utbildning på grundnivå och avancerad nivå, vilket i praktiken innebär att det blir färre icke-avgiftsskyldiga studenter. SFS vill dock inte ställa olika studentgrupper emot varandra, utan skulle hellre se att stipendierna finansierades genom en generell ökning av utgiftspost 16. SFS vill samtidigt jämföra med att finansieringen av tredjelandsstudenterna låg inom de befintliga takbeloppen innan studieavgifterna infördes. Jämfört med det tidigare paradigmet är skillnaden alltså inte så stor.

#### **8.4.1 Lärosätena ska förfoga över 120 miljoner kronor av stipendiemedlen och avgöra hur de ska användas**

*Förslaget: UHR fördelar 120 miljoner kronor till lärosätena som kan använda pengarna till stipendier för att sätta ner studieavgifter eller för att täcka studenternas levnadskostnader. Om stipendierna används för att täcka levnadskostnader får de inte överstiga nivån för studiemedel.*

SFS tillstyrker förslaget.

Det är ett bra argument att stipendier ska kunna täcka levnadskostnader i syfte att studenter inom utbytesprogram ska ha råd att studera i Sverige även om levnadskostnaderna här är högre än i ursprungslandet.

Vad avser frågan ifall det skulle utgöra (indirekt) diskriminering att fördela stipendier till personer från vissa länder men inte till andra, så instämmer SFS i utredningens bedömning att ”förfaringssättet har ett *berättigat* syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet”. Utöver de skäl som anförs i betänkandet, kan tilläggas att ett syfte med internationalisering är att öka mångfalden vid svenska lärosäte och därmed främja den interkulturella förståelsen och internationella kompetensen – något som på sikt kan bidra till att motverka diskriminering. Därför bör internationalisering och ökad mångfald utgöra det som avses med *berättigat syfte* i DL. Eftersom det största hindret för de berörda grupperna att studera i Sverige är just studieavgifterna, så måste riktade stipendier som sänker avgifterna anses vara ett nödvändigt medel för att nå ett *berättigat* syfte.

#### **8.4.2 Ett nytt program för flaggskeppsstipendier till högre kvalificerade studenter**

*Förslaget: UHR fördelar 50 miljoner kronor inom ramen för ett nytt stipendieprogram för högt kvalificerade studenter. Stipendierna riktas till studenter på avancerad nivå och betalas ut i förväg till lovande studenter (istället för att betala ut det i efterhand till de studenter som klarat sig bäst).*

SFS tillstyrker förslaget. Som redan nämnt (8.4.1) så är det positivt med stipendier så länge det finns studieavgifter. Den föreslagna utformningen är bra.

Det är viktigt att hitta en balans mellan stipendier för olika målgrupper, såsom högkvalificerade studenter och studenter från särskilt ogynnsamma ekonomiska förhållanden (se inledande stycke för kapitel 8).

#### **8.4.3 Ett nytt stipendieprogram för nationella bilaterala samarbeten**

*Förslaget: UHR fördelar 50 miljoner kronor inom ramen för ett nytt stipendieprogram att användas vid bilaterala avtal mellan Sverige och annat land.*

SFS är i delar positiva till förslaget men väljer att inte ta ställning till utformningen. SFS skulle hellre se att en större summa användes för mer generella stipendier där rätten till utbildning, kunskapsspridning och utbildningskvalitet fick stå tydligare i centrum. Förslaget förefaller vara dock motiverat utifrån att det kan finnas utrikespolitiska skäl att bygga relationer och ingå samarbeten med vissa länder. SFS har inga så allmänt hållna åsikter om den utrikespolitiska inriktningen, men har förståelse för om sådana överväganden behöver inkluderas i förslaget.

#### **8.4.4 Lärosätena ska kunna använda högst 0,3 procent av takbeloppet för nedsättning av studieavgiften inom strategiska samarbeten**

SFS tillstyrker förslaget.

Innan studieavgifterna infördes fanns det ingen gräns för hur stor andel av takbeloppet som kunde användas för utländska studenter. Således är det inte helt nytt att låta lärosätena ta av sina ordinarie utbildningsanslag för att tredjelandstudenter ska kunna ta del av utbildningen. Det går snarare att betrakta som en mycket försiktig återgång till hur det fungerade tidigare. Precis som tidigare torde lärosätena kunna hantera detta bra.

Det är rimligt att låta lärosätena själva besluta om villkoren för när anslag ska användas till att sätta ner studieavgifter.



#### **8.4.6 Finansiering av stipendier**

*Förslaget: Regeringen utreder hur en avdragsrätt för utgifter till utbildning som har koppling till ett företags kärnverksamhet kan utformas, i syfte att möjliggöra för donationer för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter.*

SFS väljer att inte ta ställning till förslagen, vare sig vad gäller avdragsrätt eller om det ska tillsättas en utredning av sådan avdragsrätt. SFS anser att högre utbildning ska finansieras av det offentliga, men har inga principiella åsikter om vilka skattemässiga eller andra lösningar staten bör använda för sina intäkter. I händelse av att departementet väljer att utreda frågan vill SFS dock betona vikten av studentmedverkan.

#### **8.4.7 Stipendier för studenter från biståndsländer**

*Förslaget: De stipendier som finns idag och som riktas mot biståndsländer bör kunna vara föremål för utvidgning. Om mer pengar från budgeten för bistånd och internationellt utvecklingssamarbete används för stipendier för högre utbildning, så ska det vara till stipendier som täcker levnadskostnader för studenter inom utbytesprogram. På så sätt främjas utbytesstudier, vilket utredningen beskriver som mer effektivt till gagn för de länder med vilket samarbetet sker.*

SFS tillstyrker förslaget. Att rikta vissa stipendier till utbytesstudenter i syfte att täcka deras levnadskostnader i Sverige är ett bra komplement till stipendier som ska täcka studieavgifter och stipendier som riktas till avgiftsskyldiga studenters levnadskostnader. Återigen är det svårt att ta ställning till hur fördelningen mellan de olika stipendieformerna bör vara, utan det måste utvärderas längre fram.

## **9. Internationella studenters rättsliga ställning och möjlighet till inflytande**

Delar av kapitel 9 berör frågor som tas upp i delbetänkandet (SOU 2018:3) Det gäller inte minst frågan om myndighetsspråk. SFS vill upprepa att de statliga lärosätena och forskningsfinansiärerna bör ges större möjligheter att använda andra språk än svenska (se delbetänkandets kap 7.1.5).

SFS anser att utredningen har arbetat föredömligt med att undersöka internationella studenters förutsättningar att delta i studentinflytandet samt studentkårernas syn på dessa förutsättningar. Förhoppningsvis kommer såväl studentkårer som lärosäten och myndigheter få nytta av de goda exempel och rekommendationer som presenteras i avsnitten 9.4.3–9.4.5.

#### **9.5.2 Studentbegreppet bör utvidgas**

*Förslaget: Att högskoleförordningen ändras så att även utbytesstudenter och studenter inom beställd utbildning får rättslig status som student.*

SFS tillstyrker förslaget. Det är angeläget att utbytesstudenter erkänns som studenter och därmed får samma rättigheter och skyldigheter som andra studenter vid det lärosäte där de genomgår sin utbildning. Det innebär också att det ryms inom studentkårernas uppdrag att arbeta med utbytesstudenter och studenter inom beställd utbildning. Att förtydliga att det är en del av uppdraget kan påverka vilken ersättning och erkännande lärosätena ger kårerna får för deras arbete.

Departementet bör vara uppmärksam på att det i *Genomförande av student - och forskardirektivet* (Ds 2018:37) kapitel 9.1, finns ett förslag om ändring i utlänningslagen som dras med samma brister som den nuvarande definitionen av student i HSF. SFS tog upp detta i sitt svar på den remissen (RK dnr Ju2018/04280/L7) med förslag om att Utlänningslagen ändras så att den harmoniserar med den formulering som Internationaliseringen här föreslår.

## 10 Beställd utbildning och uppdragsutbildning

### 10.2 Utredningens förslag om beställd utbildning

*Förslaget: Bestämmelser om beställd utbildning ska flyttas från de ettåriga regleringsbrev till HSF samt förtydligas. Bland annat föreslås att den som genomgår beställd utbildning ska ha status som student vid det lärosäte som ger den beställda utbildning (och samtidigt vid det lärosäte där studenten är antagen).*

SFS tillstyrker förslaget. Att flytta bestämmelserna till förordning skapar tydlighet och långsiktighet. Det är positivt att den som genomgår beställd utbildning får status som student, inte minst för att studentkårerna ska få ett tydligt mandat att kunna bistå dem inom ramen för kårernas uppdrag.

### 10.4 Förslag till förändring av förordningen om uppdragsutbildning

*Förslaget: Att uppdragsutbildning åt icke-offentliga uppdragsgivare även ska få avse utbildning som behövs inom internationellt utvecklingssamarbete eller humanitärt bistånd. Det innebär att icke-statliga organisationer skulle ges möjlighet att köpa uppdragsutbildning på ett sätt som liknar hur Sida gör idag.*

SFS tillstyrker förslaget. Det främsta skälet *mot* mer tillåtande regler kring uppdragsutbildningen hade varit att uppdragsutbildningen inte får ta för mycket utrymme i proportion till det ordinarie utbildningsutbudet. SFS bedömer dock inte att den föreslagna förändringen kommer att medföra en så stor ökning av uppdragsutbildning att någon sådan obalans riskeras. Dessutom råder en ganska vanlig uppfattning att lärosätena borde anordna mer uppdragsutbildning, vilket ytterligare motiverar en friare reglering.

SFS vill dock uppmärksamma departementet på att den senaste ändringen av förordningens 3 §, som möjliggör att privata uppdragsgivare köper

uppdragsutbildning i vissa fall, är relativt ny och inte har kunnat utvärderas. Den trädde i kraft i mitten av 2017. UKÄ har ännu inte sammanställt statistik över uppdragsutbildningarnas omfattning under 2018. Det innebär att vi i nuläget saknar användbara siffror för att analysera effekten av den tidigare förändringen. SFS bedömer det dock som osannolikt att uppdragsutbildningarnas omfattning skulle ha ökat markant på så kort tid. Reformerna bör dock följas upp.



Daniel Lindblom  
Vice ordförande

daniel.lindblom@sfs.se  
070-545 75 57



Sebastian Lagunas Rosén  
Politisk sekreterare

sebastian.lagunas.rosen@sfs.se  
08-545 701 10